

Vergaderjaar 2023–2024

36 378

Regels over energiemarkten en energiesystemen (Energiewet)

Nr. 32

AMENDEMENT VAN HET LID KRÖGER C.S.

Ontvangen 15 april 2024

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

I

Artikel 1.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. De begripsbepaling van energiegemeenschap vervalt.

2. In de alfabetische volgorde worden drie begripsbepalingen ingevoegd, luidende:

delen van hernieuwbare energie: tussen eindafnemers of leden van een hernieuwbare energiegemeenschap uitwisselen van energie uit hernieuwbare bronnen die door een of meer van deze afnemers of leden wordt opgewekt of opgeslagen en die niet wordt gedeeld met de energiehandelsmarkt;

leveren van energie: door actieve afnemers of leden van een hernieuwbare energiegemeenschap uitwisselen van energie met de energiehandelsmarkt, of door de energiehandelsmarkt overdragen van energie aan een eindafnemer;

hernieuwbare energiegemeenschap: juridische entiteit die gebaseerd is op open en vrijwillige deelname, die autonoom en democratisch is en waarbij de feitelijke zeggenschap bij de vennoten, aandeelhouders of leden ligt, waarvan de aandeelhouders of leden natuurlijke personen, midden- en kleinbedrijven, gemeenten, waterschappen, provincies of gemeenschappelijke regelingen zijn, die ten behoeve van haar leden, vennoten of aandeelhouders activiteiten op de energiemarkt verricht en als hoofddoel heeft het bieden van milieuvoordelen of economische of sociale voordelen aan haar leden, vennoten of aandeelhouders of aan de gebieden waar ze werkzaam is, en die niet is gericht op het maken van winst;.

II

In de artikelen 2.3, eerste lid, onderdeel b, 2.4 en 2.17 wordt «energiegemeenschap» telkens vervangen door «hernieuwbare energiegemeenschap».

III

Artikel 2.4 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel c, wordt na «de feitelijke» ingevoegd «democratische» en wordt «of lokale autoriteiten» vervangen door «, gemeenten, waterschappen, provincies of gemeenschappelijke regelingen».

2. In het tweede lid, onderdeel a, wordt «lokale autoriteiten of» vervangen door «gemeenten, waterschappen, provincies, gemeenschappelijke regelingen,».

3. In het tweede lid, onderdeel b, wordt na «de feitelijke» ingevoegd «democratische».

IV

Paragraaf 2.2.4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:

Paragraaf 2.2.4 Energie leveren

2. Na het opschrift wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2.16a Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het leveren van energie.

V

Na paragraaf 2.2.4 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 2.2.4a Energie delen

Artikel 2.25a Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het delen van energie.

Artikel 2.25b Energie delen

1. Een ieder heeft het recht om lokaal energie te delen.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het delen van energie.
3. De regels strekken er in ieder geval toe dat:
 - a. onbalans in het transmissie- of distributiesysteem wordt voorkomen;
 - b. de distributiesysteembeheerder op adequate wijze zijn taak kan blijven invullen;
 - c. de totale inkomsten van de energiebelasting gewaarborgd blijven;
 - d. de administratieve lasten voor de belastingdienst niet in betekenende mate toenemen;
 - e. energie delen wordt bemeterd en geregistreerd en transparant is;
 - f. de effecten voor netcongestie neutraal of positief zijn;

- g. de kosten toegedeeld worden aan degene die ze veroorzaakt;
- h. de lokaliteit waarop energie gedeeld mag worden, vastgesteld wordt, en
- g. programmaverantwoordelijkheid via balansneutraliteit wordt ingevuld.

Toelichting

Actieve afnemers of (leden van) energiegemeenschappen hebben de potentie om een belangrijke rol te spelen in de energietransitie. Actieve afnemers of (leden van) energiegemeenschappen dragen bij aan het aandeel hernieuwbare energie, zorgen voor lokaal eigenaarschap van de energieproductie en zorgen ervoor dat huishoudens, bedrijven en lokale organisaties kunnen profiteren van lokale energieopwek. Dit amendement faciliteert dit.

In dit amendement worden energiegemeenschappen preciezer gedefinieerd. Deze definitie is gebaseerd op de Richtlijn ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (2018/2001). Door deze definitie te hanteren wordt zeker gesteld dat energiegemeenschappen daadwerkelijk een lokaal karakter hebben en democratisch zijn. Tevens worden hiertoe de eisen die aan energiegemeenschappen worden gesteld verscherpt.

Dit amendement regelt ook een wettelijke basis voor het delen van energie. Als een logisch gevolg van de transitie naar duurzame energie verandert de rol van burgers en bedrijven in het energiesysteem. Burgers en bedrijven zijn niet langer alleen consumenten, maar ook producenten. Daarbij past het ook dat burgers en bedrijven meer zeggenschap krijgen over hoe zij met de door hen geproduceerde energie om willen gaan. Via het Clean Energy Package wordt de actieve deelname van consumenten aan het energiesysteem bevorderd. Daardoor ontstaan naast de conventionele levering van elektriciteit door vergunninghoudende leveranciers ook alternatieve vormen van energie-uitwisseling, zoals de mogelijkheid van actieve afnemers of energiegemeenschappen energie met elkaar te delen.

In het Europeesrechtelijk kader wordt in dit verband onderscheid gemaakt tussen energie leveren en energie delen. In het wetsvoorstel Energiewet is alleen de activiteit energie leveren uitgewerkt. Dit betekent dat energiegemeenschappen wel energie mogen leveren aan haar leden, maar het is juridisch nog niet mogelijk om zonder tussenhandelaar energie met elkaar te delen. Dit voorstel herstelt deze omissie en geeft – in lijn met het Europeesrechtelijk kader – de activiteit energie delen een wettelijke basis. Dit amendement bevat een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur (amvb) nadere regels uit te werken over de activiteit energie delen. Daardoor wordt onder andere een afbakening gemaakt waarmee de lokaliteit gewaarborgd wordt, wordt energie delen alleen mogelijk wanneer de effecten voor netcongestie neutraal of positief zijn en worden de kosten eerlijk verdeeld, inclusief belastingheffing.

In de nog nader uit te werken amvb wordt ook geborgd dat het delen van energie tussen actieve afnemers pas plaats kan vinden als invulling is gegeven aan de niet limitatieve voorwaarden uit artikel 2.25b, tweede lid. Onder de kosten als bedoeld in artikel 2.25b, derde lid, aanhef en onder g vallen ook de administratieve lasten die samenhangen met energie delen.

De experimenteerbepaling van de Omgevingswet (art. 23.3) biedt de ruimte om via een snel schaalbaar experiment op relatief korte termijn gebruik te kunnen maken van de in het amendement opgenomen regeling. Het is daarom noodzakelijk om op de zo kortst mogelijke termijn

experimenteerruimte op grond van artikel 23.3 van de Omgevingswet te geven aan decentrale overheden om beide voorstellen op korte termijn – voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Energiewet – al toe te kunnen passen.

Kröger
Postma
Flach
Koekkoek